

Abstrakt (slovensky):

Cieľom práce je skúmanie rozdielov v použití kohéznych prostriedkov v japonských textoch rôznych žánrov. Anglické pojmá kohézie (založené na publikácii „*Cohesion in English*“ autorov Hallidaya a Hasanovej) je, s miernymi modifikáciami, aplikované na japonský jazyk. Skúmané sú nasledovné prostriedky a ich podkategórie: referencia, substitúcia, elipsa, spojka a lexikálna kohézia. Za použitia troch textov rôznych žánrov- knižnej recenzie, novinového článku a fiktívneho rozprávania – je predpoklad rozdielov v použití kohéznych prostriedkov preskúmaný a rozdielne a spoločné črty textov v tomto smere popísané.

V prvej, teoretickej časti práce sú predstavené základné koncepty spojené s kohéziou. V druhej časti je popísané anglické, ako aj japonské pojmá kohézie. Následne je anglický koncept (autorov Hallidaya a Hasanovej) vyhodnotený ako vhodnejší pre účely nášho výskumu. Tento koncept je následne aplikovaný na prostredie japonských textov.

Ďalšie časti predstavujú základné otázky práce, ako aj argumenty podporujúce základnú hypotézu; taktiež obsahujú prehľadný popis metodológie použitej v analytickej časti práce.

V poslednej časti práce sú uvedené a porovnané výsledky týkajúce sa vyjadrenia kohéznych prostriedkov v analyzovaných žánroch v japončine. Odchýlky v použití kohéznych prostriedkov v každom zo žánrov sú potvrdené.

Celková hustota textu je porovnateľná v novinovom článku a knižnej recenzii, no výrazne vyššia v prípade analyzovanej časti románu.

Rozdiely boli skonštatované aj na úrovni jednotlivých kohéznych prostriedkov. V prípade lexikálnej kohézie a jej najčastejšie používaných podkategórií sú výsledky porovnateľné, toto však neplatí pre menej používané subkategórie, ktoré majú v každom z textov iný pomer výskytu. Spojky sú vo všeobecnosti použité v porovnateľnej hustote, no preferované podkategórie sa zdanlivo líšia a to najmä v prípade porovnania recenzie a románu s analyzovaným novinovým článkom. Využitie substitúcie je považované za zanedbateľné vo všetkých textoch. Trendy v používaní referencie a elipsy poukazujú na výrazne rozdiely. Napriek tomu, že súčet väzieb elipsy a referencií tvorí 30-40% všetkých použitých kohéznych prostriedkov vo všetkých textoch, pomer referencia : elipsa je rozdielny v každom zo žánrov. V novinovom článku je to približne 3:1, v knižnej recenzii 1:2 a v románe 1:1.

Čo sa týka rozmiestnenia prostriedkov, to bolo vyhodnotené za porovnateľné v prípade spojok a prvkov lexikálnej kohézie, no v každom z textov bolo skonštatované špecifické rozmiestnenie referencií a elipsy.

V hustote textu v rámci odseku boli skonštatované porovnateľné tendencie v prípade novinového článku a knižnej recenzie, v románe boli v tomto smere identifikované isté špecifiká.